

Statsforvalterne

Trondheim, 09.11.2021

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/11020

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Oppdrag om bevaring av verdifull natur i kategori nasjonalpark

Det vises til tidligere kontakt om bevaring av verdifull natur. Miljødirektoratet oversendte sin anbefaling om mulige kandidatområder for supplerende vern (nå kalt bevaring av verdifull natur) i mai 2019 basert på faglige vurderinger fra statsforvalterne. Miljødirektoratet delte sin anbefaling i tre kategorier:

- Supplerende vern
- Områder i våtmarksplan Finnmark
- Nasjonalparker

Det er gitt oppdrag om oppfølging av områder i kategorien supplerende vern for tre fylker, og flere vil få oppdrag fra 2022. Dette oppdragsbrevet omfatter videre arbeid med bevaring av verdifull natur i medhold av naturmangfoldloven kap. V for områder i kategorien nasjonalpark.

Miljødirektoratet fikk 2. november 2020 et oppdrag om en ytterligere faglig vurdering av de anbefalte områdene i kategori nasjonalpark. En viktig forutsetning for vern av områder i denne kategorien er lokal aksept fra berørte kommuner. Vi gjennomførte derfor fem regionale dialogmøter på Teams hvor alle de berørte kommunene var invitert. Basert på de foreløpige tilbakemeldingene vi fikk på disse møtene ga vi vår tilrådning til departementet 7. april i år. I brev av 9. september ber KLD om at vi går videre i arbeidet med kategori nasjonalpark.

Formålet med prosessene er vern av områder som skal bidra til å danne økologiske nettverk og gjøre norsk natur mer robust mot klimaendringer, samt å dekke manglene i eksisterende verneområder slik at vi når det nasjonale målet om å ta vare på et representativt utvalg av norsk natur for framtidige generasjoner og målet om å ta vare på truet natur.

I brevet fra KLD heter det videre:

Miljødirektoratet og de aktuelle statsforvalterne bes samarbeide og ha tett dialog med kommunene forut for oppstart av formelle verneplanprosesser, slik at det kan avklares helt konkret hvilke områder og arealer som er aktuelle å ha med i en videre utredning av vern som

nasjonalpark eller landskapsvernområde. Departementet ber også om at Miljødirektoratet og de aktuelle statsforvalterne ha dialog med aktuelle grunneierorganisasjoner, samiske interesser og natur- og friluftsansjoner på nasjonalt/regionalt nivå før formelle verneplanprosesser starter. Gjennom dialogen med kommunene kan statsforvalteren avklare aktuelle avgrensninger (både utvidelser og reduksjoner) og foreslå andre og/eller alternative arealer i tilknytning til de aktuelle områdene, for eksempel for å dekke en større variasjon i livsmiljøer fra hav til høyfjell.

På denne bakgrunn gir Miljødirektoratet statsforvalterne følgende oppdrag:

- Avklare med berørte kommuner om det synes å være aksept for å forberede og gjennomføre videre prosess for vern av kandidatområdene i kategorien nasjonalpark. Dette inkluderer også foreslåtte omgjøring fra landskapsvernområde til nasjonalpark. Vi legger til grunn at det skal være frivillig vern av skog på privat grunn, jf. eget avsnitt om dette.
- Forberede og gjennomføre dialog med grunneierorganisasjoner, naturvern- og friluftslivsorganisasjoner regionalt/lokalt og samiske interesser hvor det er relevant om muligheter og utfordringer knyttet til vern av kandidatområder i kategorien nasjonalpark. Dialogen med organisasjonene bør gjennomføres så tidlig som mulig, og bør være gjennomført før kommunene tar stilling til igangsetting av verneplanprosess.
- Vurdere kunnskapsgrunnlag for en verneprosess og behov for kunnskapsinnhenting og kartlegging der det er lokal aksept.
- Starte formelle verneplanprosesser i medhold av naturmangfoldloven for de områdene der det er lokal aksept.
- Dersom det i dialogen med kommunene kommer opp lokale ønsker og aksept for vurdering av andre områder i kategorien nasjonalpark, skal dette avklares med Miljødirektoratet før eventuell oppstart.

Oppdraget omfatter de områder som direktoratet anbefalte at kunne utredes videre, gitt lokal aksept, i vårt brev til KLD av 7. april. Vår vurdering omfattet også en del mindre utvidelser/omgjøring. For disse ber vi om at de blir vurdert medtatt i andre relevante verneplanprosesser, f.eks. sammen med områder i kategorien supplerende vern eller i prosessene med frivillig skogvern.

Vern av privateid skog i forbindelse med eventuelt nytt vern av områder, eller omdanning av privateide skogområder fra landskapsvernområde hvor det pr. i dag ikke er hogstforbud, til nasjonalpark, skal skje gjennom frivillig skogvern.

Rundskriv T-2/15, *Saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven*, fra Klima og miljødepartementet skal følges. Det samme gjelder konsultasjonsplikten overfor Sametinget og

andre representanter for berørte samiske interesser i områder hvor det er relevant.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Fossum
seksjonsleder

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet
Sametinget

Postboks 8013 Dep

0030

OSLO